

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “รู้เท่าทันสื่อ”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์
ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

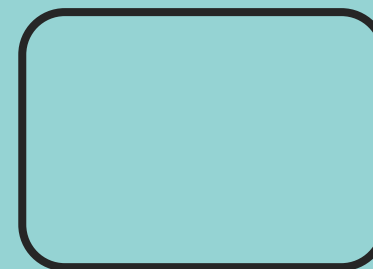
๑.

กิจจะลักษณะ

๒.

กิจลักษณะ

คำไทยใช้ให้ถูก

กิจจะลักษณะ

[กิด-จะ-ลัก-สะ-หนะ] หมายถึง

(ว.) เป็นการเป็นงาน, เป็นเรื่องเป็นราว,
เป็นระเบียบเรียบร้อย

ทบทวน

ความรู้เดิม

คำถามพัฒนาการคิด

(๑) ในยุคปัจจุบันมีข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน
โฆษณา หรือสื่อที่ให้ความรู้อื่น ๆ
จากช่องทางใดบ้าง

คำถามพัฒนาการคิด

(๒) นักเรียนใช้วิธีการใดในการเชื่อถือเหล่านี้

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. บอกหลักการพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้
- ๒. จำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสื่อได้
- ๓. เห็นคุณค่าของการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสื่อได้

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

การพิจารณา

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๓
เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริงคืออะไร

- ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง
- ข้อความหรือเหตุการณ์ที่ต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง

ลักษณะของข้อเท็จจริง

๑. มีความเป็นไปได้
๒. มีความสมจริง
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้
๔. มีความสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็นคืออะไร

ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสาร
ที่แทรกอยู่ในเนื้อหา

ลักษณะของข้อคิดเห็น

๑. เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
๒. เป็นข้อความที่แสดงการคาดคะเน
๓. เป็นข้อความที่แสดงความเปรียบเทียบ
๔. เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดของผู้พูดหรือผู้เขียน

เปรียบเทียบข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง

ปราณีคัดลอกงานเพื่อนไปส่งคุณครู

เพื่อนของสมปองเชื่อข่าวนี้

แม่มาถึงเชียงใหม่วันที่ ๒๐ ธันวาคม

ข้อคิดเห็น

ปราณีไม่น่าคัดลอกงานเพื่อนไปส่งคุณครู

เพื่อนของสมปองไม่ควรเชื่อข่าวนี้

แม่น่าจะมาถึงเชียงใหม่วันที่ ๒๐ ธันวาคม

เปรียบเทียบข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง

ประเทศไทยปกครองด้วย
ระบอบประชาธิปไตย

พ่อของฉันเป็นครู

ทุกคนต้องเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อคิดเห็น

การปกครองระบอบประชาธิปไตยดีที่สุด

พ่อของฉันเป็นครูที่เก่งมาก ๆ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่น่าสนใจที่สุด

กิจกรรม

ฟันธงลงคะแนน

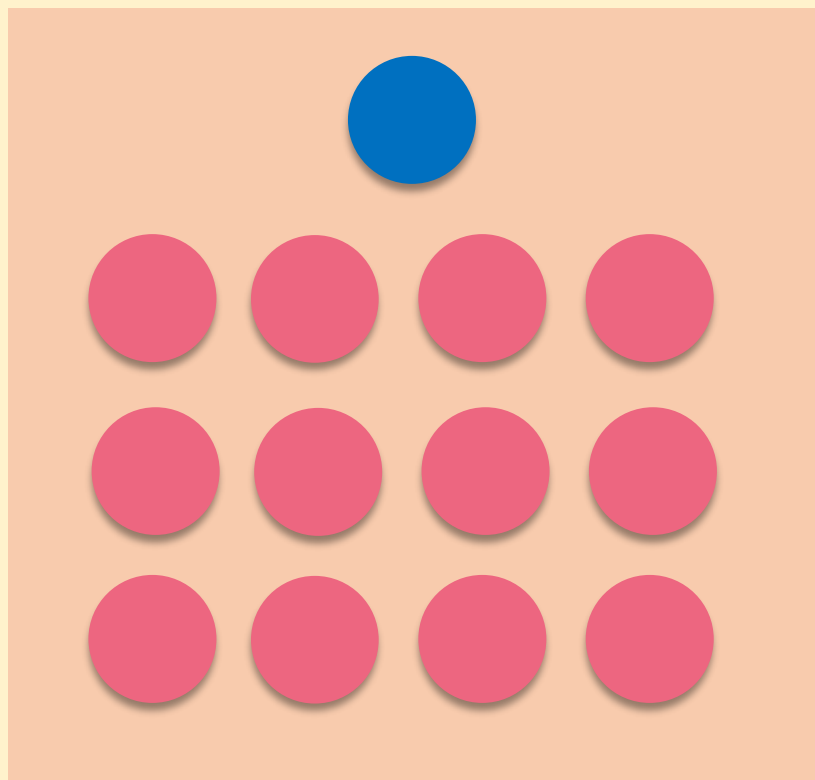

คำสั่งในการปฏิบัติกิจกรรม

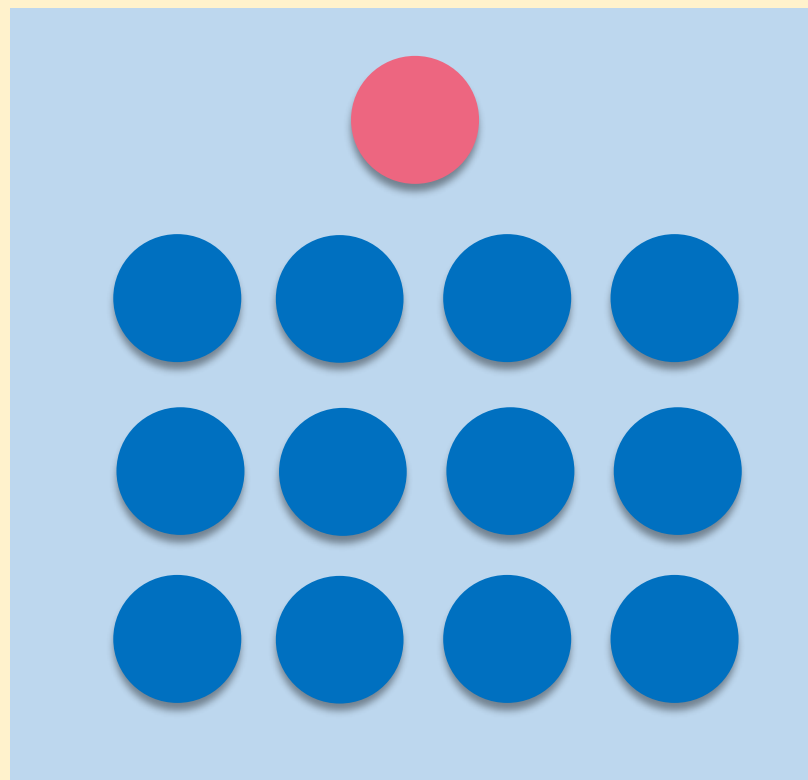
- ๑) ครูปลายทางแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ ฝ่ายให้เท่ากัน
- ๒) นักเรียนพิจารณาข้อความว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
  - ถ้าคิดว่าเป็นข้อเท็จจริงให้ยกธงเขียว
  - ถ้าคิดว่าเป็นข้อคิดเห็นให้ยกธงแดง
- ๓) นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมให้ครบ ๑๐ ข้อ
- ๔) ครูนับคะแนนว่าฝ่ายใดยกธงถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

แผนผังการปฏิบัติกิจกรรม

ทีม ๑

ทีม ๒

“พระอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก
และตกทางทิศตะวันตก”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๒.

“ทุกคนหนีไม่พ้นความตาย”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๓.

“คนเรียนเก่งย่อมประสบความสำเร็จ
ในชีวิตเสมอ”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๕.

“การรับประทานผักไม่น่าจะเป็นผลดี
ต่อร่างกาย”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๕.

“กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง
ของประเทศไทย”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๒.

“เธอสวยราวกับนางฟ้า”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๓.

“จังหวัดเชียงรายมีภูมิประเทศสวยงาม
และน่าอยู่มาก”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๔.

“สมชายบอกว่าวิชาภาษาไทยสนุกที่สุด”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

๑.

“ครูธีระพลสอนอยู่ที่โรงเรียนวังไกลกังวลฯ”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

“เมื่อข้าวราคาตกต่ำก็ส่งผล
ให้ชาวนาเดือดร้อน”

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงาน เรื่อง วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น (เพิ่มเติม)
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม และบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงาน เรื่อง วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น (เพิ่มเติม)
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงาน

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

ผลิตภัณฑ์ให้คุณสวยเร็ว สวยจริง แต่ไม่มีผลข้างเคียง ชุดหยุดความเสื่อมโทรมของผิว ผลิตภัณฑ์ที่สร้างความภาคภูมิใจให้คนไทยทั่วประเทศ สามารถสร้างชื่อเสียงในระดับโลก โดยเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งเดียวของไทยที่ได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้ามาตรฐานระดับโลก ณ กรุงเวียนนา ปี ๒๕๕๗ ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ OTOP the world Premium Grade ปี ๒๕๕๕ และผ่านการรับรองมาตรฐานด้านการผลิตจาก GMP จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	สินค้านี้มีคุณภาพระดับโลก		
๒.	สินค้านี้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP และ อย.		
๓.	สินค้านี้ทำให้ผิวหนังมึนระคายเคือง		
๔.	สินค้านี้เป็นที่ภาคภูมิใจของคนไทยทั่วประเทศ		
๕.	สินค้านี้มีวางจำหน่ายต่างประเทศด้วย		

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

กรมอนามัยทำการสำรวจคุณภาพแปรงสีฟัน พบว่าแปรงสีฟันในร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตเกือบทั้งหมดผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ แต่แปรงสีฟันที่จำหน่ายตามแหล่งค้าส่ง ตลาดนัด โดยเฉพาะที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเกือบครึ่งหนึ่งยังพบปัญหาขนแปรงแข็ง ปลายขนแปรงคม และขนแปรงหลุดร่วงง่าย การเลือกซื้อแปรงสีฟันราคาถูกจึงแนะนำให้มองหาสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาวของกรมอนามัยควบคู่ไปกับการอ่านฉลากด้วย แม้ว่าแปรงสีฟันที่ดีจะช่วยให้ผู้ใช้มีสุขภาพช่องปากที่ดี แต่ต้องขึ้นอยู่กับวิธีแปรงฟันที่เหมาะสมและความถี่ในการแปรงฟันด้วย

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๖.	เราควรเลือกซื้อแปรงสีฟันจากร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ต		
๗.	แหล่งค้าส่งและตลาดนัดเป็นที่จำหน่ายแปรงสีฟันที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ		
๘.	เราไม่ควรเลือกแปรงสีฟันราคาถูกเพราะจะทำให้ฟันผุ		
๙.	แปรงสีฟันดีช่วยให้สุขภาพช่องปากดี		
๑๐.	แปรงสีฟันที่ได้มาตรฐานต้องมีฉลากและสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาว		

สรุป

บทเรียน

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

ผลิตภัณฑ์ให้คุณสวยเร็ว สวยจริง แต่ไม่มีผลข้างเคียง ชุดหยุดความเสื่อมโทรมของผิว ผลิตภัณฑ์ที่สร้างความภาคภูมิใจให้คนไทยทั่วประเทศ สามารถสร้างชื่อเสียงในระดับโลก โดยเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งเดียวของไทยที่ได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้ามาตรฐานระดับโลก ณ กรุงเวียนนา ปี ๒๕๕๗ ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ OTOP the world Premium Grade ปี ๒๕๕๕ และผ่านการรับรองมาตรฐานด้านการผลิตจาก GMP จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑.	สินค้านี้มีคุณภาพระดับโลก	✓	
๒.	สินค้านี้ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP และ อย.	✓	
๓.	สินค้านี้ทำให้ผิวหนังมึนระคายเคือง		✓
๔.	สินค้านี้เป็นที่ภาคภูมิใจของคนไทยทั่วประเทศ		✓
๕.	สินค้านี้มีวางจำหน่ายต่างประเทศด้วย	✓	

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน

กรมอนามัยทำการสำรวจคุณภาพแปรงสีฟัน พบว่าแปรงสีฟันในร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตเกือบทั้งหมดผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ แต่แปรงสีฟันที่จำหน่ายตามแหล่งค้าส่ง ตลาดนัด โดยเฉพาะที่นำเข้ามาจากต่างประเทศเกือบครึ่งหนึ่งยังพบปัญหาขนแปรงแข็ง ปลายขนแปรงคม และขนแปรงหลุดร่วงง่าย การเลือกซื้อแปรงสีฟันราคาถูกจึงแนะนำให้มองหาสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาวของกรมอนามัยควบคู่ไปกับการอ่านฉลากด้วย แม้ว่าแปรงสีฟันที่ดีจะช่วยให้ผู้ใช้มีสุขภาพช่องปากที่ดี แต่ต้องขึ้นอยู่กับวิธีแปรงฟันที่เหมาะสมและความถี่ในการแปรงฟันด้วย

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

ข้อ	ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๖.	เราควรเลือกซื้อแปรงสีฟันจากร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ต		✓
๗.	แหล่งค้าส่งและตลาดนัดเป็นที่จำหน่ายแปรงสีฟันที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ	✓	
๘.	เราไม่ควรเลือกแปรงสีฟันราคาถูกเพราะจะทำให้ฟันผุ		✓
๙.	แปรงสีฟันดีช่วยให้สุขภาพช่องปากดี	✓	
๑๐.	แปรงสีฟันที่ได้มาตรฐานต้องมีฉลากและสัญลักษณ์แปรงสีฟันติดดาว	✓	

คำถามสรุปบทเรียน

การฝึกทักษะการวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
และข้อคิดเห็นมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร

สรุปบทเรียน

การฝึกใช้ความคิดไตร่ตรองในการอ่าน การฟัง การดู สื่อประเภทต่าง ๆ ทำให้กระจ่างชัดในเจตนาผู้ส่งสาร นักเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว เพราะทุกวันนี้เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นความรู้ เรื่องบอกเล่า ข่าวลือ แนวคิด สื่อให้ความบันเทิง หรือสื่อโฆษณา ทักษะดังกล่าวจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการไตร่ตรองข้อมูลก่อนเชื่อถือ

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง คำกริยา
๒. ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำกริยานำรู้
๓. ใบงานที่ ๗ เรื่อง เลือกสรรคำกริยา

บทเรียนครั้งต่อไป

“คำกริยา”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

